

Socialismen är möjlig

En annan och mer rättvis värld kan ibland kännas som en omöjlig önskedröm. Men socialismen är enkel och självklar. Vi måste bara våga kämpa för den.

TEXT: PÅR JOHANSSON

BEFRIA TANKEN. Släpp den lös från ekonomisk kris och arbetslöshet. Låt den fly ifrån bostadsbrist och en orättvis skola. Tillåt den rymma iväg från oljekris och okkupation. Tänk utanför vårt samhälle, det vi kallar kapitalismen.

Var landar vi? Ja, med nödvändighet i allt som kapitalismen inte är. Vi landar i ett samhällssystem som vi kallar socialism, och som bäst kan beskrivas med ett upphävande av det här samhällets ordning, där ett fåtal stora företagsägare tjänar oerhörda summor pengar just på att äga, och låter vinstintresset gå före allt annat, som folkflertalets behov av ett rikt liv. Svårare än så är det egentligen inte.

Men eftersom socialismen också med nödvändighet är ett hot mot kapitalismen, och de som tjänar på den, så har det enkla gjorts så svårt. Den enkla tanken på ett rättvist samhälle har låsts in, och ett sinnrikt säkerhetssystem av lög-ner, myter och medvetna misstolkningar vaktar den. Så några fler rader krävs

nog för att tränga igenom. Vad skulle ett socialistiskt Sverige innebära?

SOCIALISMEN TILLÅTER ingen att genom ägande leva på eller ha makt över andras arbete. Banker och storföretag är i ett socialistiskt Sverige i samhällets ägo och drivs i enlighet med folkflertalets intressen. De hundratals miljarder som varje år under kapitalismen går till ägarna som aktieutdelning och till privilegier åt deras administratörer och tjänstemän, används under socialismen till att utveckla folkflertalets välfärd, både kulturellt och ekonomiskt.

Det socialistiska samhällets mål är inte att säkra högsta möjliga vinst åt ägare som inte längre finns, utan att trygga folkflertalets behov i livets alla avseenden, materiellt såväl som socialt och kulturellt.

Under socialismen finns arbete, bostad, välfärd, kultur och givande fritid åt alla.

Kanske en hisnande tanke för några när det nu i krisens spår avskedas människor på löpande band. Går det verkligen att ha ett samhälle utan någon arbetslöshet? Hur ska det gå till, genom att uppfinna meningslösa arbeten?

FRÅGAN I SIG ÄR fel ställd, för vad är meningslösa arbeten egentligen? Det finns ju behov av hur mycket arbete i samhället som helst.

Det handlar istället om att det idag inte går att tjäna pengar på allt arbete, och

Socialismen är enkel. Den utgår från allt kapitalismen inte är. Idag när arbetslösheten bland ungdomar är skyhögt borde det vara självklart att kämpa för ett annat samhälle som utgår från människors behov.

därför finns det bara de arbeten som ökar profiten. I ett socialistiskt samhälle kan vi planera så att alla behov fylls och att alla har ett arbete. Till exempel genom att dela på jobben, först genom sex timmars arbete, rakt av och genast. Det finns utan några problem resurser till det i ett rikt land som Sverige. Sedan på sikt fyra timmar när produktionen har utvecklats så pass tekniskt.

SOCIALISMEN UPPHÄVER motsättningen mellan fysiskt och intellektuellt arbete, och strävar efter att upphäva arbetsdelningen i så stor utsträckning som möjligt. Föreställ er att hela tiden utbildas inom ramen för sin arbetsplats eller företag, och hela tiden skifta arbetsuppgifter. Det kommer att ta tid att bryta gamla vanor, och det innebär en lång process, men att profitproduktionen är upphävd gör den processen möjlig.

Tänk er att arbetet förvandlas från ett nödvändigt ont till något där du och dina arbetskamrater genom ert arbete bidrar till hela samhällets utveckling och att ni tillsammans med hela samhället också skördar frukterna av det.

En radikal arbetstidsförkortning frigör också en stor mängd kreativitet och en möjlighet för människan att verkligen utvecklas. Genom att samhället uppmanar till all slags fritidsaktivitet med lokaler, resurser

och ledare så kan individen växa under socialismen, tvärtom vad höger alltid anklagar socialismen för.

Socialismen bekämpar all form av diskriminering på grund av kön, hudfärg, nationalitet eller sexualitet. Erfarenheter visar att patriarkala förhållanden tar lång tid att avskaffa. Men kvinnors lika rätt, liksom alla människors lika rätt, befrämjas av en samhällsordning där alla behövs och där ingen exploateras. Ett samhälle där alla garanteras rätten till utbildning, arbete och bostad.

SOCIALISMEN ÄR PER definition genuint demokratisk och spränger den borgerliga demokratis begränsningar. Till skillnad från den borgerliga demokratin, som mellan valen gör politiken till en exklusiv angelägenhet för ett alltmer egenmäktigt politiskt etablisseman, så strävar den socialistiska demokratin ständigt efter att på alla nivåer dra in folkmajoriteten i politisk diskussion och politiskt beslutsfattande. Den socialistiska demokratin behöver en fria, öppen och bred diskussion om alla frågor som rör socialismens och samhällets utveckling.

Precis som det borgliga samhället kräver den socialistiska demokratin ett system med valda representanter. Men under socialismen tillåts inte de folkvalda avskilja sig från folket i en grupp för sig, med exklusiva privilegier och med den självpåtagna rätten att fatta beslut de inte fått folkligt mandat att fatta, som i dagens Sverige. De folkvalda betalas med normal arbetarlön och har inga förmaner utöver de som gäller för alla medborgare.

JA, SVÅRARE ÄN så är inte socialismen, befriat från det borgerliga tänkandets kedjor. Men låt dig inte luras. Visst vet de som styr vårt samhälle hur det ligger till. De känner till det självklara i socialismen, de känner till det enkla, och fruktar också dess makt. Hos dem som äger makten räcker det inte med att befria tanken, utan de bekämpar socialismen just därför att det enkla i den hotar deras makt. Så lika självklart som socialismen är allt kapitalismen inte är, lika självklart innebär socialismen också stenhård kamp mot dem som vill ha kvar det gamla samhället. ★